

Новозбудована українська католицька каплиця на Союзівці серед ранньо-весняної природи, яка тількищо, починає пробуджуватись із зимового сну та акриватись свіжою зеленню.

СВОБОДА

SVOBODA

Український щоденник

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday is combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає своїх читачів від потреби виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застерігав долучивши задовільну адресу та відповідний поштовий оплатю. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. — Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Політика на довшу мету

Політика на довшу мету — це чи не найважливіша характеристика американської міжнародної політики. При американській системі і філософії, ЗДА не мають жадної іншої безпосередньої мети, або — краще сказавши — найпершою і головною найбільш метою американської міжнародної політики є обереження миру, а найбільшою і головною метою тієї політики — закріплення й утримання миру. При таких напрямках і цілях основним засобом політики є, очевидно, терпелівість.

До таких висновків у характеристиці американської міжнародної політики можна було прийти також на підставі тверджень радника Державного Департаменту і голови його Планувальної Комісії, Волта Ростоу, під час його виступу на недавній оточеній конференції, влаштованій цим Департаментом та Радою Світових Справ у Філадельфії.

Волт Ростоу стверджує, що сучасна доба є добою націоналізму, а її головна ознака — прагнення всіх народів до волі й незалежності. Америка вірить і визнає принцип, що мир можна зберегти на довгий час тільки тоді, коли він буде справедливий і коли воля буде невіддільна, себто коли користуватимуться нею в однаковій мірі всі народи. Та що оточуючу мету можна досягти лише мирним шляхом, умінням суперничати з рабоблазницьким московським і міжнародним комунізмом, що й так засуджений на провал власною нежиттєвістю, окрема під ударом націоналістичних прагнень і змагань опованих ним народів.

Виходячи з такої філософії і таких засад, що і повіривши, що наймогутнішим засобом у такій політиці на довшу мету є терпелівість, Америка і встановлює свою практичну міжнародну політику на подвійній основі: рішучості оборони на випадок безпосередньої власної загрози, як це було в останні місяці року з виявленням советської агресивної зброї на Кубі, і постійної розбудова та скріплення своїх оборонних сил — з одного боку, а з другого — надмірної терпелівості і надмірної обережності, що в результаті дають таку ж надмірну угодовість і апатизм до агресивного комуністично-політичного та її диктатором. Розвиток в справі Куби дає на це найкращу ілюстрацію.

Ми не віримо, щоб такою політикою Америка могла досягнути свою найдавшу мету: астановлення тривалого миру з волею і справедливостю для всіх. Очевидно, що в світовій політиці нервозність і гістерія можуть мати катастрофічні наслідки і стати причиною власної загибелі. Але подібні катастрофічні наслідки можуть принести й доведені до угодовських екстрем надмірної терпелівості і обережності, бо вони тільки заховають агресора до все нових актів насильства і залпають виключно за ним всю політичну ініціативу. Залишає політика у відносинах до Гітлера та події, що попередили другу світову війну, дають на це найкращий і найбільш переконливий доказ.

Розвиток подій від часу кубинської кризи в жовтні минулого року дає загальне тло для такої характеристики американської міжнародної політики, але все це становить ще занадто малу і коротку перспективу, щоб можна було ставити категоричні твердження. Бо й кубинська криза ще не закінчилась і завтрашній день може принести цілком інший розвиток. Але добре, що всі ці проблеми з тепер темою широких публічних дебат, які в демократичній системі мають ретельний вплив і вагість.

Послідовний де Голь

Від 14-го січня цього року, коли на історичній пресовій конференції французький президент Шарль де Голь висловився проти американського плану щодо колективної атомової потуги Атлантичного Союзу з участю Франції і проти участі Британії в Європейській Економічній Спільноті, за економічну незалежність Європи та за розбудову суверенної атомової зброї — від того часу „проблема де Голя“ стала однією з центральних турбот західного міжнародного світу. Це не тільки справа З'єднаних Держав — захистання їх економічної концепції про одностайний атлантистичний господарський обшар, що охоплював би Західну Європу, Британію, ЗДА і Канаду, — та стратегічної концепції, яка насправді гарантувала б монополічний нагляд ЗДА над атомовою зброєю західного світу. Це справа саме всього того світу, бо ж вона найтісніше пов'язана з далішим ходом і виглядами хронічної холодної війни.

Тому відразу стало рубом питання: чи дипломатичні заходи Америки й Британії та стурбовані таким невтішним розвитком подій інших західних держав спонукають де Голя змінити його становище? Відповідь на це була негативна. Де Голь є, безумовно, політичним реалістом, який умів рахуватися з дійсністю, що доказав він, наприклад, на своєму в різних періодах різному підході до проблеми Алжиру. Але водночас Шарль де Голь переїде до історії також як державний муж — надзвичайно послідовний і надзвичайно першодій, коли йде про деякі неперушні для нього принципи. Таким принципом є для нього: створити таку військову й економічну силу Західної Європи, щоб вона була союзником для Америки дійсно на базі рівності з рівною.

Очевидно, що Шарль де Голь ніколи не був проти Атлантичного Союзу і старався винимати будь-які публічні заяви, які ображали б Вашингтон. Тому він пішов назустріч тенденції Америки — відпустити її політичні американсько-французьку атмосферу. Це й сталося з нагоди недавньої конференції міністрів 8-ох держав — членів Південно-Східного Азійського Пакту (СЕАТО) в Парижі. Де Голь прийняв державного секретаря Діна Расака і прийняв з ним розмову. — Дін Ракс конферував також з прем'єром Жоржем Помпідю і міністром закордонних справ Морисом Кув де Мурвілем, — про Берлін, Ляос, Кубу. Але в обох вищезгаданих справах Франція не виявила зміни свого становища. Б. С. Солцбергер у статті в Парижі в „Нью Йорк Таймсі“ під наголовком „Небезпечна гра з де Голем“ рішуче заперечує оманним надіям Америки, начебто можна накинати двома французьким летунським ескадрильям у Західній Німеччині американські атомові бомби під американським контролем. Де Голь — каже цей добрий знавець французької політики — ніколи на це не згодиться.

Недобре діється, коли союзник ставить союзника перед доконалими фактами і хоче накинати йому свою політику. Так було з Британією і Францією, коли вони пішли на власну руку війною проти Єгипту в 1956-му році, так було й із Багамським порозумінням ЗДА й Британії щодо атомової зброї для НАТО — без попередньої згоди Франції. Тому тепер вирінула логічна думка — konieczність окремої конференції президента Кеннеді і де Голя. Тільки на такій основній конференції можна буде вирішити всі розбіжності політики ЗДА і Франції. І вони напевне будуть вирішені, бо їхні основні цілі й інтереси спільні.

Владислав Галайчук

В ОВЕЧІЙ ШНУРІ

Буенос-Айрес. — Якщо на другий рік президентом Чіле буде вибраний комуніст — і то ледве захаптурений комуніст Альсиде, ту нечувану перемогу прийде записати на конто виїзничого далекозорості комуністичної політики і виїзничого короткозорості деяких демократичних кол.

Від 1930-их років не раз і не двічі потрапляли старим муром Кремлю гомеричні бої: Сталін злікудував фізично бухаринців і троцькістів. Хрущов злікудував морально сталіністів. Та, не вважаючи на це, послідовно здійснюється комуністична політика в Латинській Америці, запланована ще у 1930-их роках. Бо ще тоді рішено випробувати у свої частині світу три різні стратегії: із ставкою на націоналізм у Мексико, на революцію у Бразилії та на „народний фронт“ у Чіле.

Усі три лінії застосовують комуністи досконалим, відповідно до умов. Бразилійські комуністи приготувалися до революційної розбірки, наскільки можна судити з покаявального партизанства та з недавнього викриття тасмичних транспортів із чеським зброєю. Наслідуючи успішні мексиканські зразки, запрягли вони до свого воза бразилійський націоналізм, неутралізуючи спротив протикомуністичних сил і, з другого боку повертаючи зовнішню політику на неутралістичні рейки. У Венесуелі стосують революційну стратегію в чистій формі, з надзвичайною інтенсивністю. А в Чіле збирають „овочі“ політики „народного фронту“, здійснюваної впровадженні трьох десптірів.

Незавдання доля комуністичних ватажків у вілному світі, яким приходить до стосовуватися до кожочасних зигзагів советської зовнішньої політики. Який це твердий хліб, переконається коли прочитаєте Кестлерів роман „Темрява вполудне“. Чілійські комуністи переживали таке упокорення, як з „високайшого приказу“ прийшлося їм нашивку перемалювати себе з революційного на демократичний і бити поклоном перед буржуазною конституцією, яку ще напередодні офіційно заступили новою, скіпаною з советського зразка. Щоб перебороти недовіру, приходилося їм довгими роками давати докази доброї волі, не реагуючи на сарказми, наставляючи праву щок, коли були по лівій. Упокорення виплилося: сьогодні чілійська опінія звикла аважати місцеву компартію за демократичну партію.

Отже, для чілійської християнської демократії комуністична партія така сама демократична, як консервативна чи ліберальна. Але, у висліді політизації політичних сил в обличчя гострої соціальної проблеми, християнська демократія аважав можливими стати по тому самому боці барикади, змагаючись не лише проти олігархії, згуртованої у консервативних та ліберальних рядах, але навіть за той самий соціальний ідеал. У відповідь на одну заяву обох марксистських партій, чілійська християнська демократія видала довгий комунікат, у якому сказано, між іншим:

„В ході процесу соціальної перебудови нашої країни виникли дві тенденції революційного характеру. Одна — це соціалістично-комуністична коаліція. Друга, на нашу думку, це християнська демократія. Сходиться щодо необхідності усунути капіталістичні основи національної економіки. Розходимося в тому, що вони, назагал, лише намагаються на необхідності зміни, але не з'ясовують чітко засобів, якими думають здійснити ці зміни... Коли йде про працю над основною соціальною реформою, шануючи при тому національну демократичну традицію та культурний напрям нашого краю, соціалісти й комуністи можуть, думаємо, співпрацювати у тому ділі, як це вже робили в Чіле та в інших країнах“.

Така співпраця з християнською демократією, очевидно, є в інтересі комуністів: „Тут заперечується їм повна свобода дії, яку вони не легко зберуть, якщо знову перемають правниця; бо перемога правниця була б однозначна з пануванням реакційного анти-комунізму“. Серед небагатьох розходжень, сплиняється цитована заява над постановою до Альянсу для Поступу. „Рішуче відкинення Альянсу для Поступу привело б до ось яких наслідків: 1) Спричинило б зрівняння взаємних із ЗДА та всіма латинсько-американськими країнами, за винятком Куби; 2) зробило б з Чіле предмет розгніву у світовій стратегії; 3) перевело б Чіле до советського блоку і, тим самим, сприяло б повороті влад в руки правниці“.

Виходить, що коли б не та небезпека повороту до влади теперішнього правого блоку, не було б нічого злого у приєднанні Чіле до советського блоку. Чілійська християнська демократія не стверджує цього у своєму комунікаті і — віримо — так не думає, але до таких логічних висновків доводять її виклики перед комуністами.

Латиноамериканський мовляв поводитися іноді мов заплана куля між двома бігунами магнету: як лише вирветься з поля притягання консерватизму, попадає, здебільшого невідомо, у поле притягання марксизму. Християнська демократія змагає до власної мети, визначеної соціальною доктриною Церкви, але не в усіх країнах легко їй прохадити між тою Сцилою і Харібдою. В Мексико, Еквадорі, Перу, Чілі, в Уругвай, не може вона спромогтися на те, щоб рішуче спалити мости, які в'яжуть її з консервативними колами. В інших країнах деколи перемагає патик в другий бік; ми писали про це „світла й тіні“ християнської демократії в травні минулого року. Лівий вплив, невідомий, проявляється у приміанні марксистських термінів, поаять, деколи навіть формулу та в спробах перелічувати комуністів у радикалізмі; але всоди стоять вони по другому боці барикади, трактуючи комуністів, як непримирних ворогів.

Те, що діється в Чіле, не має прецеденту. Можна зрозуміти тамошніх християнських демократів, коли вони, гнани містикою соціальною

Д. Кайта

ЖИДИ І МИ

(2)

Війни, а особливо національно-революційні чи армії, як жорстокі й криваві явища. Це ми знаємо з історії всіх народів, анімо і з Старого Заповіту. Народження модерної жидівської держави, Ізраїлю, мало також свої жорстокі, криваві сторони. Це напевно не дає права нікому справляти криваві оргії в ім'я ідеї, і можливо, колись „hot wars“ стане дійсно мудрим.

Але такі статті, як стаття з „Легальних Хронік“ і багато подібних статей, не починаються до створення атмосфери довіри, взаємної поваги й мирного поладування спірних справ. Не допомагають ані наші жидівські „круглі столи“, ані часом надзвичайно несправедливі й обурливі для нас статті у нашій пресі. Ми зайняли позицію підсудного і весь час боримося навіть там, де повинні наступати. Ми, наприклад, заперечуємо, мовляв, несправда, що українці на Україні переслідують жидів, як це твердить велика частина жидівської преси. Та ж чийсь світ знає, що Україна поневолена, а її нарід позбавлений всяких прав і, якщо дійсно хтось переслідує жидів в СС-СР, то це напевно не поневолені українці, але носії комунізму й імперіалізму — москалі. Але жиди чомусь ніко-

справедливості, трактують як непримирних ворогів консервативних та ліберальних. Трохи дивно, коли так само підходять до радикалів. І неможливо, коли приймають за добру монету „демократичну“ гру місцевих комуністичної партії, визначену їй з Москви; коли замикують очі на приналежність тієї партії до всевітньої мережі та на обличчя інших компартій, яким Москва приділила інші ролі, без демократичної маски — хоча б на негідну роллю венесуельських комуністів, які терором нищать господарку своїх батьківщини.

Чому? Бо Венесуела є єдина латинсько-американська держава, яка приступила до досить широких соціальних реформ, доказуючи, що Кастро респекта перемоги над злиднями далеко не найуспішніша. Кастро — тобто Хрущов — не аважав небезпечною для справи Нікарагуа, де немає різниці між державним майном і майном династії Сомотів, і де селянство та робітничтво живуть у злиднях, неуха, аналіфатетизмі. Ані проти Домініканської республіки, коли вона практично була власністю династії Трухільйо, яка постійно поширювала свої латифундії коштом селян. Такі країни спонтанно дозрівали до революції; і вони навіть потрібні для справи світової революції, як капіталістичні моделі, що силую контрасту бачити унаслідок добродійства робітничого — селянського „раю“ на Кубі.

Це — наявний доказ, що комунізм не аважав своїм найвищим об'єктивним добробуту робітництва, а трактує робітничтво як погній для здійснення справжнього об'єктивного підкорення всього світу — Москві.

ли не нападають на москалів, хоч напевно зніють, що для москалів жиди завжди були нижчою расою і їм довгий час не дозволяли навіть поселюватися на етнографічних землях Московії. Чому це так? Чому жиди від віків не намагаються українці і при кожній нагоді? І взагалі, що переслідують і що хочуть досягнути вони своєю ненавистю до цього політичного українців?

Напрямі і логіка жидівської політики круті й дивні. Здається, не було б помилкою твердити, що організоване жидівство, навіть держава Ізраїль, аважав себе компетенцією рпяти й говорити в ім'я всього жидівства. Це доказав процес Айхмана, на якому вирішено, що Ізраїльська держава має право судити людину, яка поповнила злочин проти жидівської раси навіть поза границями цієї держави. Виходило б, що жиди мають свого роду подвійне громадянство: держави, в якій живуть, і Ізраїлю. Виходячи з цього заложення, жиди протестують проти переслідування жидівської меншини в Советському Союзі.

А якщо так, то чому тоді жиди не осуджують жидів, які поповнюють злочини в чужих державах? Чому, наприклад, не осудили шпигунку Собелу, який був шпигуном в Америці у користь червоної Москви, але за малим не поваляли уряу Бен Гуріона за те, що видав Собелу до ЗДА? Чому не осудять цілу серію комуністичних діячів жидівського роду, які поповнювали й поповнюють жорстокі злочини супроти нежидівських народів? Мені видається, що, наприклад, Лазар Кагановіч зніщив більше невинного українського населення, особливо інтелігенцію і селянство, як згинуло жидів в усіх повстаннях в Україні, проте я не знаю ані одного українця, який обвинувачував би жидів, як якщо чи расу, за злочини одної людини, хоч в Україні протомого століття було багато кагановичів.

Це становить жидів тим дивніше, що і Собелі і Кагановіч, щоб назвати тільки двох, служили чужим імперіям, продавали себе за шмат гнилої ковбаси, в той час, як Богдан Хмельницький і Симон Петлюра, якого жиди також не люблять, були дійсно національними героями і борцями за свободу української нації. Жиди в свій великий більшість були завжди проти самостійної української держави. Вони завжди співпрацювали з окупантами України проти інтересів українського народу. Ми знаємо з народних переказів, що жиди були немислосердними лихварями. Український нарід ще й нині співає пісню про „Зеліману“, який мав ключі до церкви. Але, хоч ці факти заанотовані в історії, оскільки мені відомо, ніхто ніколи з українців не намагається робити співвідповідними за всі кривди, що їх діячі жиди зробили українцям, всю жидівську націю на протязі всієї її історії.

Під час процесу Айхмана в Єрусалимі один журналіст із „Нью Йорк Геральд Трибюн“ звернувся до мене із запитом (це було в порядку т. зв. опитування, що його практикує американська журналістика), чи я аважав, що жидівський трибунал в Єрусалимі має право судити Айхмана, а якщо так, то на яку кару він повинен бути засуджений? Я відповів, що справа юридичної єрусалимського суду доволі скомплікована, але я аважав, що Айхман зробив так багато злочинів, що з морального боку будь-хто має право його судити. Проте, додав, я не судив би його, а пуста би щ волю і сказав: іди і не гріши більше. Во десь, колись, хтось мусять поставити кінець помстам, кровопролиттю та міжнародним кривавим війнам. Десь, хтось, колись повинен простигнути братню руку веспрощення й почати нову добу у співвідносинах між народами. Айхман був не людською повторюю, але чим більше прощення, тим краще відчужу і зрозуміє його людство. Око за око й зуб за зуб ведуть до нескінченних чвар і воєн. Мої думки не поаялися на сторінках загадної газети.

Жиди не люблять українців. Це їх право. Але вони повинні шанувати нас при-

найми так, як ми їх шануємо. І платити нам тією самою монетою, прийнятою. Ми, наприклад, ніколи не нападали й не нападаємо на жидівських провідників, героїв і взагалі на все, що святе і дороге жидам. Чи це буде забавою, коли ми зажадаємо від жидів такого самого трактування? Для українців Богдан Хмельницький і Симон Петлюра є національними героями, тому просимо жидів навчатися шанувати їх. Напад на них є нападом на всіх українців. І Б. Хмельницький і С. Петлюра не були погромниками, але були провідниками великих українських революцій, що мали своєю ціллю самостійність української нації на власній землі. Якщо під час цих історичних здітків гинули й жиди з тих чи інших причин, то нам прикро, але, як уже сказано, в той самий час гинули й українці у всі ті, що хотіли спинити колесо революції. Іншими словами: ані Богдан Хмельницький, ані Симон Петлюра не поставали для того, щоб бити жидів. Вони поставали для того, щоб визволити Україну.

Друге: Якщо дійсно часом можна аважати пальцем на когось за якийсь злочин, то вказуємо на дійсного злочинця, але не тачимо до відповідальності цілий нарід на протязі цілої його історії. Якщо б ми навіть погодилися з тим твердженням, що Б. Хмельницький був жидів, то чи це оправдує сучасних жидів, які кладуть за це відповідальність на сучасних українців? І чи взагалі тільки робити відповідальним цілий нарід, на протязі століть, за діла одної людини чи однієї групи?

Було б добре і для жидів і для українців, щоб жиди позбулися цього примітивного закону. Самі українці можуть послужити добрим прикладом. Ось „Свобода“ з 26-го лютого подає в кореспонденції з Німеччини, що там починаються процеси проти лівідаторів жидів у генеральному губернаторстві й що жиди у своїх свідченнях намагаються покласти відповідальність на українців взагалі, а не на лідаторів, знавших осіб (мабуть, таких навіть немає). В той самий час ми не знаємо, щоб хтось із українців робив колись відповідальними жидів, як народ, за злочини обшари. А кримінальні елементи є й між українцями, і між жидями. Ми вже загадували про Лазаря Кагановича, ката України, і про Собелу, шпигунку в користь Москви. Чи можуть жиди доказати нам, що українці або американці обвинувачували чи обвинувачують усе жидівство за злочини загальних осіб?

Третє: Українці є великою нацією — поневоленою, але не поневоленою. В московському ярмі є ще багато жидівської меншини. Нам, здається, що хоч би тільки тому, що ми маємо спільного й могутнього ворога, і жидам і українцям треба простигнути руки для співпраці. Премога комуністичної Москви — це кінець усім свободам — і тут і в Ізраїлі. Боротьба між українцями й жидями тільки на руку імперіалістичній Москві. Співпраця між жидями й українцями — це був би великий удар по імперіалістичній Москві й величезний здобуток для обох народів.

Але ми співпраця мусять базуватися на гідності й пошані з обох боків. Якщо ми й далі будемо упідлюватися перед жидівською стороною й боронитися проти злочинів, що їх їм, не поповнили, то це не приведе до доброго кінця, бо ми, завжди матимемо нечисту совість, а жиди таки повірять, що ми є нацією злочинців. Якщо хтось із наших „подітків“ має алу совість, то хай або веспросяється, або признається до вини, але хай не стас в позу „великого українця“ і не говорить в імені українського народу. Якщо ми не зможемо співпрацювати, як рівний із рівним, і взагалі якщо одна із сторін не захоче такої співпраці, то ліпше залишити всякі „круглі столи“, бо вони не принесуть ані користі справі ані чести нам.

На закінчення треба ствердити, що й серед жидівського народу з кожним роком виступає більше істориків, дослідників і діячів з об'єктивною оцінкою українсько-жидівських відносин в минулому та правильним і практичним підходом до цих відносин сьогодні і в майбутньому.

ЮСТ, ЛЧ.

НАШІ ПЕРШІ ДЖЕМБОРИ

Знову зближається світове святоще Джемборі, велика зустріч, що кляче мольду усіх вілних країн землі. Певно по-вілній і наші хлопці до сянької Геллади. Здається, що й перешкод ніяких немає, як тільки зберуть грошей на дорогу: виряд, звичайно, готовий, транспорт, хоч би який, чекає, а паспорт за кілька днів пошта принесе додому.

І пригадують мені, як дивне воно було, коли ми, українські пластуни з Галичини, вибирались на світові джемборі. Тоді, навапили, гроші лясло легко, хоч іноді дискретно, постачала громадська скарбниця; виряд же можна було як-так „зорганізувати“; транспорт уже був проблемою і велику частину дороги треба було відбудувати „автопогонами“, а паспорти були під польським режимом невідомою мірією. Та ми

адома — у Львові. До „лісового чорта“ Піка мала прийти закопсирована вістка з Праги.

І так, одного ранку прибіг до мене зі своєї саторської квартири Пік і повідомив: післязавтра о 12 годині дня будуть чекати на нас, на горі Попадя в Гортанах, біля гранічного стовпика ч. 115. Завтра після обіду треба вже вирушати з табору на Соколі.

Вдома знали тільки, що йду „на гори“, як кожного року. Лише в батьковому усміху, як вичути притасне хвилювання, коли бавач він мене пшавилою дороги.

За ніч доклали ми з Піком до Брюшова на залізничній лінії Стрий — Станіславів, а звідти, до схід сонця, рушили далі вузькоколіїною ліською залізничкою. Сорок другий кілометр, де був Соколів, бігнито не далека відстань, але наша залізничка не спішлялась: попливаючи, попливаючи воду з Ляминці та чашенькою зупиняючись, викинула нас на місці аж десь біля десяти години.

Мій майбутній супутник Євген К. табував уже на Соколі, але й досі не знав, що

стелиться йому дорога до Лондону. Я завжди подивляв його „ластову готовість“. Бо я був хоч психологічно приготований, а він вивав з дому на невинне табування. Але не довго надумувався. Ми вишукали між табуваннями найпорядніший однострій, убрали в нього Євгена і були готові до дороги. А була вона довга й не легка.

Проводили нас мала група „лісових чортів“ з Володком В. на чолі. Проблема полягала в тому, що недалеко починався уже гранична смуга, яку пильно берегли. Тож як тільки вийшли ми з табору, після обіду, сразу поклалися у ліс. І так, гупаючи, без домірок, через повалені пні, по спорихнявілому підшпті, западаючи у ями і продираючи через плетінку коріння, мандрували ми на південь. Навіть заспівати не вільно було.

Гортани — це дика частина Карпат, а з них пасама Аршичі. Грофи аж до Попаді — найдикий. Але першва краса їх була особливо близькою нашим серцям. Тільки при разом нам ніколи було любуватися видом верхів, та й

майже не видно було їх з гушавини.

Ще заки залав вечір, ми згодилися й змучились, але час на спочинок не було. А мені прихотилося особливо важко. Ще у Львові дівстав я „пропагандивний м а т е р і я л“ на джемборі: не літературу, леготки чи книжки, а керамічні виробі нашого народного мистецтва. Це був нічого собі тягар, а ще до того в горах. Крім цього ніс я у наплечнику прапор „лісових чортів“, а він був теж з солідного матеріалу та ще й у твердій обгортці. В руках, замість ластової палиці, ніс я аложений дубовий держак від прапора з москянним окуттям. А тяжкий брезентовий торбі. Очевидно, й чимало особистих речей мав я з собою, вибираючись у таку далеку дорогу. Тому, що в пограничній музеї завжди була небезпека, що могли ми розгубитися, кожен мусів нести все своє.

Незавбаром у лісі спочивало, але Володко підганяв нас далі й далі. Во часу було обмаль. Навіть полаявшись з ним ми підскукували не було можна, бо зобов'язували тивати. Тільки галуззя тріщало

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛІДЕЛФІ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 5020 OLD YORK RD., PHILADELPHIA 41, Pa.

Ювілей проф. П. Ковалеву в Вашингтоні

На закінчення свого ювілейного року 1962-го, в якому минуло 35 літ від появи першого його праці, професор П'явельович Кіндратович Ковалев відсвяткував свою велику річницю, сказати б, вдома, в місті Вашингтоні, де живе і в місцевому Осередку НТШ, в якому він головує. Святкування відбулося 29-го грудня 1962 стараннями Осередку НТШ. Місцеве Об'єднання Українців і Група УВАН прислали.

Не заважаючи на особливо несприятливу погоду і труднощі транспорту, прийшли і шанувальники Ювілянта осіб зійшлося багато: цінними гостями були українці — професори славистики, які саме відбували в Вашингтоні свій професійний з'їзд, а саме Марія Овчаренко з Тулейн університету, Яр Славутич з Альбертського університету в Канаді, Степан Самбірський з Луїс коледжу в Шікаго та Теодор Машків з Акроу, Огайо.

Святкове заходження відкрили і промовили ним проф. Юрій Старосольський, заст. голови Осередку НТШ, у Вашингтоні. У вступному слові він відмітив, що нам треба підтримувати людей, які, як проф. Ковалев, з такою витратою і завзяттям, що йому виходить поза фізичні сили, служать своєму життєвому покликанню і не кидають наукової роботи, хоч життєві умовини для цього зовсім не підходять. Проф. Петро Овчаренко доповнив про наукову працю П'явельовича Кіндратовича в ділянці словянської філології, на тлі його біографії, студії та педагогічної діяльності.

Українознавчі видання в Україні й у вільному світі

Останнє число журналу „Українська мова в школі“, що його видає Державне Університетське Видавництво „Радянська Школа“ (я. 1 за 1963-й рік) приносить багато цікавого матеріалу про правописну справу в Україні, де й досі не впорядковано належним чином. Автор статті „Удосконалення українського правопису“ В. М. Русанівський закінчує свої міркування, що, мова йде, про момент, „які не зумовлені структурою мови, потрібне тісне співробітництво українських і російських мовознавців“.

Окремі згадки про „маршад“ з питань видання пам'яток української мови, що відбулася 19-го листопада 1962-го року в Києві, подає резолюція цієї наради й її намірення „шляхи „розгортання едичійної роботи на Україні“. Між іншим наведено такі „едичійні діяльності“, як видання українських грамат, „Синоніми словеноросійської“ з 17-го ст. та „Лексик“ Лаврентія Зизанія з 1596-го року. Як відомо, заходами української діаспори вже давно видаються пам'ятки української мови, хоч ця діаспора не диспонує відповідними фондами й усе діється виключно завдяки власній ініціативі й власним фондам видавців. Шойно тепер заплановано „едичійну“ діяльність, наприклад, щодо „Лексик“ Лаврентія Зизанія була вже здійснена в 1946-му році в Німеччині, де завдяки приватним заходам проф. Яр. Рудницького видано „Лексик“ Зизанія в Англії при несприятливих відносинах і умовинах друку в повосинній Німеччині. Українська „державна“ шойно тепер починає „піднімати“ те, що вже виконала українська еміграція. Коли ж до цього додати видання таких пам'яток як „Молитовник - служебник“ із 14-го ст. проф. П. Ковалеву в Вашингтоні, „Азбуковник“ із 17-го ст. Митрополита Іларіона у Вінніпегу, „Українську частину Оксфордського гентаглотта“ з 17-го ст. професора В. Свободи з Лондону (видання УВАН у Канаді), чи останню „Пом'яник“ із 1484 р. у виданні проф. Яр. Рудницького у Вінніпегу, то бачимо наглядно, що в Києві, чи Львові ця „едичійна“ діяльність не може покинути рівня з досягненнями української діаспори.

Що українська наука в ділянці гуманістичних досліджень в УСРС відстає від своїх „едичійних“ планувальників старастя здогадати здобуток української діаспори, про те свідчить як не могла краще видання українського етимологічного словника. На еміграції розпочато в 1941-му році в Празі заходами проф. Яр. Рудницького, в цьому ж році проголошено „планувальну“ подібного етимологічного словника під редакцією Р. В. Кравчука в Академії Наук УСРС. В 1963-му році в місяці березні почався другий зшиток словника проф. Рудницького. Видавничий каталог Академії Наук УСРС проголошено на перший квартал 1963-го року видання першого зшитка Кравчука-Ковалевського. Як досі, цього словника не видно на полицях книгарень, звідси й не починається. Отже знову діаспора своїми виданнями перевищила країнові видання.

Можна б наводити й інші факти, але вони не змінять образу в цілому. „Едичійна“ діяльність української діаспори не тільки веде перед в українознавстві, але спонукує учених в СССР до аналогічних праць.

В. Б. Б.

Нью Йорк готується до Паради Льюїсності

На засіданні Управи Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій, Відділу УКА, в Нью Йорку, 26 березня вислухано звіт із діяльності голови мгр. Івана Вазарка про Шевченківську Академію та Бенкет урядівки спільно із НТШ, що пройшов із великим моральним успіхом, бо програма концерту була імпозантна, завдяки виступові хору „Думка“, солістів та рецитаторів.

Про фінансовий стан Комітету звітував касир Т. Шевчук. Прибутків було \$3.720, 56, розходів \$2.711, так що після біжучих витрат в касі залишилося \$400. Голова звернув увагу, що цюгоричні відзначування Свята Державності й Соборності 22 січня відбулися в формі Академії й Бенкету. Звіт прийнято до відома й

уділено слово ред. В. Ковалеву, який зreferував свій приготування до відзначення 30-ріковини голоду на Україні. На порядку нарад була справа участі в Параді Льюїсності, яка відбудеться 27 квітня в суботу, по П'ятій Еве, від 95 до 62 вулиці; і яка спонзорувала Американськими Ветеранами, Комітет злихас до участі всі організації, зокрема молодь. Для докладнішого обговорення тої справи, Комітет скликає на 20 квітня Квартальні Збори Організації Нью Йорку. Для покриття коштів Паради планується перевести збірку розпродажу відзнак про участь українців в тій параді. Обговорено також справу збирання на Народний Фонд УКА, писання листів до голови комісії правил Палати Репрезентатів ЗДА з прохан.

УКРАЇНСКА СТУДЕНТСКА ГРОМАДА В НЬОУРКУ, Н. ДЖ.

— влаштує —

ПЕРШУ ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ Надійшла Весна Прекрасна

ДНЯ, 20-го КВІТНЯ 1963 РОКУ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ Початок о год. 8.30 веч. Оркестра „ТЕМПО“

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Український Оперний Ансамбль в Нью Йорку — Лисенкові

6-го квітня відбувся другий концерт оперної творчості М. Лисенка з нагоди 50-річчя смерті Композитора, що його виконавцями були члени Оперного Ансамблю в Нью Йорку. Було це властво повторення концерту з 21-го лютого ц. р. з усякими змінами у програмі, як також у спеціальному виведенні опери „Нокторн“, перший раз виконав оперу у концертній формі. Думаю, що немає потреби задержуватися над подорожними точками програми та їх виконавцями, бо зробив це д-р З. Лисенко (гл. „Свобода“ з 8 березня ц. р. ч. 40) у своїй рецензії, обговоривши подробиці цілу програму. Хотілося б тільки ще раз підчеркнути, що концертні такі виконавці, як Лисенко, доводяться слухати у нас дуже рідко.

Ціла опера як і поодинокі точки концерту були опрацьовані до найдрібніших деталей дуже сумлінно, а глибокопродумана інтерпретація і висо-

Іван Недільський

До Лисенківських концертів Об'єднаних Хорів „Нобзар“ і „Трембіта“

Ідея виступів об'єднаних репрезентативних хорів, кінцею Союзом Українських Хорів Америки (СУХА) і, вперше, з таким незвичайним успіхом зреалізована в концерті, з нагоди 50-річчя Миколи Лисенка в грудні м. р. у Нью Йорку, вже найшла свій відгук і так, відомий і в Філадельфійській хор „Кобзар“ і хор „Трембіта“ з Ньюарку, які були співучасниками згаданого Концерту в Нью Йорку, розуміючи загально-громадське значення об'єднання спільних сил для спільного добра, влаштують урочисті Концерти з творів Миколи Лисенка — а 50-ліття смерті цього основоположника українського професійного музичного мистецтва, в Ньюарку, в неділю 21-го квітня ц. р. (в Артс Гайтс Скул Аудіторіум, 550 Гайтс-стріт, о год. 8-й) та у Філадельфії, в суботу 4-го травня ц. р. (в Бенджаміні Френкліні Гайтс Скул, Брод і Грін, о год. 8-й). У програмі обох Концертів об'єднані мішані хори виконують під проводом мистецького керівника й гол. диригента Союзу Українських Хорів Америки (СУХА), д-ра Австона Рудницького, вел. безвиняку, хорів творів Лисенка, які вони виконували на ньюйорському Концерті. Отже „Простяганий хор“ (з опери „Тарас Бульба“) і „Туман хилимих лягас“ (з опери „Утоплена“), „Веснянки“ й оті найбільші Кантати Лисенка, „Радуйся, ниво“ та „Віють пороги“, а Об'єднані чоловічі хори виконують три твори до поєми Шевченка „Гамалія“ („Ой нема, нема“, „У турніні по тім боці“ і „Наш атаман Гамалія“).

Крім того в обох Концертах ням поставлення на денний порядок справу поновленої Резолюції конгр. Флора по створення Постійної Комісії Поневолених Націй, та прийнято в члені Комітету Союз Селянської Партії та Асоціації колишніх в'язнів совєтських концтаборів і тюрем.

О. С.

Норотні вістки

● „Красна Звезда“ повідомляє, що в Україні невідомо де сидить 11-х підсудних до колєбарів, німців та акційних співучастів у виникуванні в'язнів концтабору в Майданку в Польщі 10 осіб засуджено на смерть (виконано за раз той засуд, а одного засуджено на 15 років в'язниці. Американська преса подає, що головним свідком був ніби-то жид Александер Печерський.

● Недалеко Осельо в Норвегії, за дві милі від летовища, розбитий в останню неділю 4-тубомоторний літак ісландської летунської лінії, який летів з Данії до Ісландії. Мій 12-ма особами в літаку, були 5 осіб заложки, всі ісландці, і пілотів були данці, ісландці і 1 німець. Всі вони згинув.

10-літній ювілей СУА в Маямі

28-го січня цього року Союз Українок Америки, Відділ 17 відсвяткував 10-літній Ювілей свого існування. В початках 1952-го року зорганізовано наше жіноче товариство при греко-католицькій церкві. З брану Народного Дому, який мав щойно в майбутньому будуватися, наші місцеві збори відбувалися в домах поодиноких членкинь. Зразу ж наше жіноцтво взяло інтенсивно до праці. Влаштувано концерти, балі, пікніки, вечірки, парті, карт, вирішили протиги-голубці, а збирати гроші жертвувати на церкву, якої тоді ще не було і Народний Дім.

Цього ж дня ввечері в Народному Домі відбулася ювілейна програма і бенкет. На бенкеті були присутні два сальшеники: кат. о. Олексій і прав. о. Магалає та чисельно зібрані гості місцеві і з північних сестри. Голова Відділу Л. Візаняк відкрила свято і поклікала о. Олексія відмовити молитву та поблагословити Воля дари. По вечері голова привітала всіх присутніх членок першої Управи і перших голов, які були: п-і Кочкудан, п-і Ю. Майк, п-і Подубинська, п-і Ф. Зиблінич, п-і А. Рій. Кожна з бувших голов, побажавши членствам кращих успіхів, розказала про працю і організаційні осяги у Відділі під час свого головування. Промовляли також членкині теперішньої Управи: п-і Віляк, п-і Пусило, Наконечна, п-і Оста-буки, п-і Павлова. 3 черги сльдувала святочна програма, а саме: Хор Союзянок „Веселіка“ під керівництвом співачки О. Павлової, виконав рад народних пісень, за що одушевлена публіка нагородила хор рясними оплесками. Грали брати Мікей, малымська ка молотів танцювала.

Анна Наконечна

Длимося сумною вісткою, що у Польщі (Варшава), дня 30-го березня 1963 року, по важкій недугі, набутій за шість річної болізниці катогри в Казахстані, відійшла від нас назавжди на 72-му році її трудячого життя, найдорожча МАМА і СЕСТРА

бл. п. Іванна з Кривавичів ГРИНЕВЕЦЬНА
вдова по загинутій в дорозі на заслання І
мужеві Євгену Гриновецькому.
ПОХОРОН ПОКІЙНОЇ відбувся дня 4-го квітня 1963 року у Варшаві.

Горем прибиті:
ОЛЕНА — дочка (Польща)
СОФІЯ і МИХАЙЛО ГАРАСЕВИЧІ
— сестра з мужем

Длимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що дня 16-го квітня 1963 року, заосмотрена Найсвітлішими Тайнами, упокоїлась в Богі наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ Марія Бурдіян НУЧМА

проживши 77 років свого трудолюбивого життя. Покинана нар. 1885 р. в Старім Місті, пов. Підгайці, Зах. Україна. До ЗДА прибула 1906 р. Покинана хорувала довгий час, перейшла кільканадцять операцій і по тяжких муках милосерддіння Господь покликав її до себе.

ПАРАСТАС — в четвер, 18-го квітня ц. р. о год. 8-й веч. в пох. заведенні П. Яреми, 129 E. 7th St. в Нью Йорку, ПОХОРОН в п'ятницю, 19-го квітня, о год. 10-й ранку з того ж пох. заведення до церкви св. Юра, а опісля на цвинтар Кальварія.

В глибоччій смутку:
муж: СЕМЕН
сини: АНДРЕЙ і ЮЛІАН
і п'ять внуків

Увага! ДЖЕРЗІ СІТІ й ОКОЛИЦЯ! Увага!

В п'ятницю, 26-го квітня 1963 р. в год. 7:30 ввечері в приміщенні УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ, 194 Fleet & Oakland Avenue — JERSEY CITY, N.J. — відбувається

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНСОУ

НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУТИ, в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делегати наступних Відділів: 25 — 70 170 — 171 — 196 — 213 270 — 275 — 281 — 286 — 287 — 380 На порядку нарад: 1. ЗВІТІ З ДІЯЛЬНОСТІ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ; 2. ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ ПРІСВЯЧЕНА 70-ЛІТТЮ „СВОБОДИ“.

В Зборах візьме участь Ярослав Падох, головний секретар Українського Народного Союзу. ДО УЧАСТІ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНІ ЧЛЕНИ УНС ТА ШИРШЕ ГРОМАДЯНСТВО. УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

Увага! БАЛТІМОР, Увага! КИРТИС БЕЙ, ВАШИНГТОН і БЕРЛІН! В суботу, 20-го квітня 1963 року в залі ДОМУ „САМОПОМОЧ“, 239 S. Broadway — BALTIMORE 31, Md. — відбуються

ОКРУЖНІ ЗБОРИ Відділів УНСОУ

стейту МЕРІЛЕНДУ і м. ВАШИНГТОНУ, Д.К. в яких повинні взяти участь Урядовці і Члени та конвенційні Делегати від таких Відділів УНСОУ:

БАЛТІМОР	148, 320, 387
КИРТИС БЕЙ	55, 81, 290
ВАШИНГТОН, Д. К.	15
БЕРЛІН	260

Початок Зборів в год. 4.00 по полудні. ДО УЧАСТІ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНЕ ТАКОЖ ВСЕ МІСЦЕВЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.

ОКРУЖНА УПРАВА

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ Відділ у НЬОУРКУ — влаштує —

в неділю, 5-го травня 1963 р. о год. 7-й веч.

ФОРТЕПІЯНОВИЙ ВЕЧІР Дарії Гординської КАРАНОВИЧ

Крім творів ШУБЕРТА, ШОПЕНА, БАРВІНСЬКОГО і ЛЮДКЕВИЧА, БУДЕ ВПЕРШЕ ВИКОНАНА СУТТА ВОЛОДИМИРА ГРУДИНА.

Залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ 180 Вільям вул. — НЬОУРК, Н. Дж. Фортепіан Steinway.

ОСЕРЕДОК СУМА В НЬОУРКУ

Традиційні Травневі Вечерниці цього року відбудуться в суботу 11-го травня 1963 р. в залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ в НЬОУРКУ Оркестра В. ГІРНЯКА

ПОВІДОМЛЕННЯ

Надасмо Українську Радіо-Програму „СВОБОДА“ кожної неділі від 9:30 до 10:00 год. разом на хвилі WNCN на радіо-станції у НЬО ГЕНВЕР, Конн. під управлінням Василі і Корнелі КРЕХОВЕЦЬКИХ

НЕДІЛЯ, 28-го КВІТНЯ 1963 Р. год. 7-ма веч.

ПАРМА СІНІОР ГАЙ СКУЛ

Стейт Огайо Памяті М. Лисенка

Ювілейний Концерт в Клівленді

ВИКОНАВЦІ: Чоловічий, жіночий та мішаний Хор „ДНІПРО“

ПРОМОВЕЦЬ: Д-р Антін Рудницький Мистецький керівник СУХА

31 спорту

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КЛУБІВ НА НАСТУПНУ НЕДІЛЮ

"Тризуб" — "Гота", футбольні змагання циклу гор за Чашу ЗДА, відбудуться в неділю, 21-го квітня 1963, о год. 2:30 по полудні, на гришці при 29-й та Кембрія вулицях у Філадельфії.

"Чорноморська Січ" — "Лайтгауз", футбольні змагання півфіналу Скоду у грі за Чашу Юнаків ЗДА, відбудуться в неділю, 21-го квітня 1963, о год. 2:30 по полудні, на гришці Лайтгаузу при Фронт і Ірі вул. у Філадельфії.

УСК Нью-Йорк — С. К. Елизабет, мистецькі змагання "Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу, відбудуться в неділю, 21-го квітня 1963, о год. 3:00 по полудні на гришці Фармерс Гров у Юніон, Н. Дж.

"ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — О. Л. Г. Е. БАЛТИМОР 2:0 (0:0)

Нюарк, 7 квітня. — Завдяки цій футбольній перемозі юнаки "Січ" вийшли до півфіналу Скоду у грі за Чашу Юнаків ЗДА, де зустрінуть першуну Пенсильванії. Ці, як і попередні, змагання заграли наша молода надійна дружина на знамениті і перемогли заслужено першуну стейту Мериленд. Глядачі вболівали грою січівників з їх безоглядним опануванням м'яча, завзятими і великою волею до перемоги. Під оглядом дружнотворної співпраці перша дружина "Січ" може позадирити наших юнакам.

Перша півгра пройшла під знаком переваги господарів з численними гарними акціями нападу, що їх однак вміло ліквідували гості, які показалися доброю, майже рівноправною дружиною. Шойно в другій півгрі січівники здобули ведення зі стрілу Сольчанка в 57 хв. гри, а дві хв. пізніше цей самий змагун з подачі Вільчака устійлив вислід і перемогою сильним стрілом. Дефективні лінії "Січ" виявилися зі свого завдання знаменито, ліквідуючи, хоч нечисленні, але небезпечні, рейди нападу гостей. Мейор міста Нюарку шпанивав нашу дружину юнаків, вислаючи на змагання свого заступника, який доконав почесного виконку м'яча.

Склад юнаків, "Чор. Січ": Пасічницький, Хамуляк, Пальків І. Гой, Воробець, Вільчак ІІ, Сольчанник, Каздоба 3, Береза, Заремба, Бакун, Цилайко, Пальків ІІ, Вільчак ІІІ.

"ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — ПОЛЬСЬКІ СОКОЛИ 2:0 (0:0)

В других змаганнях дня перша дружина вилінувала поляків у грі за чашу Любса, хоч і була в ослабленому складі без 3. Силіка, який грав в збірній ЗДА на Парк-Ам. Греша, і Ю. Ради, знаменитого лівого крайника. В майже рівноправній першій

півгрі січівники змарували кілька добрих нагод на ворота, але і одна небезпечний рейд протинника закінчився швидко для "Січ". В другій половині "Січ" перебрала ініціативу і її напад стріляв частіше та цілініше. В 57-й хвилині Мухак вислав акцію нападу першими воротами. Дальших кілька нагод прогайовано, аж у 80-й хв. Морган використав подачу Чайки і устійлив вислід зустрічі. При кінці змагань поляки не здобули воріт з карного, якого перестріляли Чарнецькі.

Склад "Січ": Голуб, Саварин, Савицький, Гарвей, Павлішин, Понос, Грешай, Каздоба, Мухак, Морган, Чайка і Мирний.

Ом. Твардовський

"ТРИЗУБ" — ПОРТУГАЛЬСЬКИЙ С. К. 6:1 (3:0)

Філадельфія, 7 квітня. — Варваріок, Воробець, Рач, Краєв, Феррейра П. Лай, Ног, Манджині Феррейра І, Чижович Скат. Резерва: Світ, Тагоа, і Соф. Судити Т. Каллаган.

Ця повторена зустріч відбулася про мистецтво Американської Футбольної Ліги. Португальці почали змагання наступами. Ворота. Ногі з карного в 4-й хв. гри не заламали їх, і вони були далі небезпечні до 12-ї хвилини, коли Феррейра підняв вислід на 2:0 гострим стрілом з вільного. Сім хвилин пізніше Феррейра здобув треті ворота з гарної акції цілого нападу. В другій півгрі вплив воріт в такому порядку: Ног в 51 хв. далеким сильним стрілом по обидві треті противників, Феррейра у 80 хв. здобув свої 14-і ворота, завдяки яким він став королем стрільців перед Ногом з 13 воротами та Чижовичем з 11-ти, описав Чижович у 85 хв. і португальці свої однією воротами на дві хвилини перед кінцем.

Опінка змагунів: Обидва ворітари мали змогу декілька разів показати свою добру форму. Воробець повинен не грати, посилати м'ячі до висунених даліше вперед змагунів, замість свого підвортного "висту" і коротких подат. Звичайно працотворний Лай почав неточні, "адресувати" подачі. В Краєві посягаються на недостатні "старту", що відноситься до частини до Чижовича. Найбільшою хвилюючою є те, що він по втраті м'яча не любить вертатися за ним, не ставати на зап'яті, протинників. Манджині даліше "край" дорогий час непродуктивний грою. Усі без винятку змагунів повинні опанувати свої нерви і вистерігати випадків, подібних, як це було з Рачем на цих змаганнях. Назва "Юкрейніс Нешенелс" дуже зобов'язує.

Наприкінці цих радків вітаємо "Тризуб" з нагодою здобуття третій раз черги чемпіонату Ліги.

Яр. К. Кий

ЛЕВИ ЗДОБУЛИ ПЕРШУ ТОЧКУ

"Лев" — "Марусь" 2:2 (1:0)

Шикаго, 7-го квітня. — Склад "Лев": Люкас, Еліяшевський, Терпелюк, Мелешко, Романенко, Скороход, Лоско, Бахир, Караван, Полохонч, Василєс і Козій. "Лев" грали без Стахорського — репрезентанта Шикаго, а "Марусь" без репрезентанта ЗДА Е. Мурфі.

Через останні три роки "Лев" ні разу не перемогли "Марусь", двократного чемпіона Вищої Дивізії. Ці другі змагання сезону заграли "Лев" краще як з поляками і першою втратили точку і престиж. Ланковий В. Заридийський уложив краще склад з Караваном на центрі, а Романенком на помочі, звідки він підсилював напад і сам стріляв на ворота.

В першій половині мали "Лев" перевагу (5:2 наріжники) і в 10-й хвилині Олег Караван здобув перші ворота, використави стріл Василєса, який відбився від воріт. В другій півгрі італійці тиснули "Лев", оборонні лінії яких мали повні руки роботи. "Марусь" виривалися в 57-й хвилині та піднесли рахунок в 67-й. Вікніці італійці почали грати на час, але "Лев" не залишилися. Останній наступ "Лев" приніс успіх: сильний стріл Терпелюка обманув ворітара, а Полохонч вправно вмістив м'яч у сітку у 89-й хвилині.

В передзмігу відомоджена та сильна резерва "Лев" перемогла рез. "Марусь" 1:0 зі стрілу Хринівського. Ворітари "Лев" в обороні одинадцятьку.

Юнаки "Лев" пописалися розгромом протинників Ріс Ф. К. А. з рахунком 17:0. Ворітари поділилися: Дижурко 6, Ванак 4, Попович 2, Ривак 3 (одні з карного), Конярьський (з карного) і Мінтаський.

Найменші "Левенята" в не повному складі програли з достроком латівців 0:3.

Сумський "Крилат" перемогли "Ст. Дюж" 2:0 в мистецькій грі Першої Дивізії — Півден. Ворота стріляли: Ю. Куляс з карного і Абрамчук. Юнаки "Крилат" розгромили сербські "Ютс" 5:0, а доприст "Крилат" виграв з достроком "Вандерерс" 1:0.

Петро Головатий

ЗІБРАНА ФУТБОЛУ ЗДА

Репрезентатива Футболу ЗДА, в якій склали з двох українців, Зенов Силік і Мирон Краєв, почала свій тренінговий табір 7-го квітня у Ст. Луїс. Мо. Тренінги змагунів відбуваються двічі на день: рано в 5-й год. довгий прохід до парку, там односторонній тренінг без м'яча, поворот до готелю, сніданок 7:30 і описля відпочинок до 11:00 години. По полудні від 1:00 до 3:00 тренінг на гришці з м'ячем, описля купіль, масажі, вечеря, відпочинок та дозвілля і спання від 9:00 години.

Збірна відбула вже двоє тренінгових змагань. В неділю 7-го квітня збірна виграла зустріч з Кордовелло С. М. К. 3:0 і в цій грі Зенов Силік, який грав на помочі, стріляв другі ворота. Другі змагання 9-го квітня із відомими Кютіс виграла збірна 1:0. Преса в Ст. Луїс вирізняла як кращих змагунів Е. Мирфі (Шикаго), Зенона Силіка, Бахмасра та крилового Стона з Філадельфії.

Ця репрезентативна дружина ЗДА візьме участь в Пан-Американських Грешах в Сан-Паулу, Бразилія, в часі від 20-го квітня до 5-го травня ц. р.

УСК — "ГУНГАРІЯ" 4:3 (3:1)

Нью-Йорк, 13-го квітня. — Склад УСК-у: Петерсон, Бредлі, Цап, Картер, Керні, Форнеро, Муллой, Кілданас, Пирдон, Сметгорст, Крук. Резерва: Ховайло, Кіндратів. Ворота: 9 хв. — Сметгорст 1:0, 12 хв. — Мате 1:1, 28 хвилини — Пирдон 2:1, 32 хв. — Сметгорст 3:1, 58 хв. — Мате 3:2, 62 хв. — Муллой 4:2, 73 хв. — Чабай 4:3.

Дві півгри дуже різнилися між собою, так що УСК виглядав у них, як дві різні дружини. В першій була сильна перевага УСК-у, який однак не зміг здобути більших цифрих успіхів з дуже догодних нагод. В другій півгрі УСК не показав більше гарних акцій нападу, ані доброго старту до м'яча. Причин треба шукати в браку кінцівки більшості змагунів. Перемогли над мадярами здобув

Українська хроніка

● Концерт проф. Р. Прудаткевича, запроваджені у "Свободі" з 17 квітня ц. р. у УВАН на день 20 квітня ц. р. відбудеться в цьому дні. Натомість, в суботу 20 квітня о год. 7-й веч. в залі Конференції УВАН доповідь проф. д-ра Володимира Кулішова "Национальний склад населення УССР і число українців в СССР у світлі переписів 1959 і 1926 року".

● Український Військовий Інститут при НТШ в ЗДА влаштує в суботу 20 квітня ц. р. о год. 7-й веч. в залі Українського Інституту Америки при 2 вулиці 79 вулиця в Нью-Йорку наукову конференцію на тему "Історичні події в Україні на пере-

домі 1918 і 1919 рр. у світлі мемуарів Л. Цегельського". В конференції візьмуть участь з короткими доповідями-коментарями: проф. В. Марто, проф. М. Заклинський, д-р Володимир Бомко і мгр. Яр. Гриневич. Конференцію провадитиме директор УВІ сот. З. Стефанів.

● 3 Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку повідомляють, що в п'ятницю дня 19 квітня ц. р. в залі Клубу відбудеться вечір, на якому бач. Вадим Павловський висвітлить на екрані ок. 150 кольорових прозорок з малюрьських і графічних праць сл. п. Василя Кричевського. Висвітлювання буде супроводжене відповідними поясненнями. Початок о год. 8-й веч.

Про утворення Комітету увічнення пам'яті Тодоса Осьмачки

Заходами Об'єднання Українських Письменників "Слово" та Української Вільної Академії Наук в Америці створено Комітет увічнення пам'яті померлого 7 вересня 1962 року, українського письменника Тодоса Осьмачки в такому складі (за абеткою):

Іван Вагряний, Василь Варка, Богдан Войчук, Іосиф Гриняк, Яків Гніздовський, Юрій Гаморак, Дюкія Гуменна, Святослав Гордишківський, Володимир Дорошенко, Іван Кейван, Вадим Кіпа, Ігор Костюк, Григорій Костюк, Ісидора Косач-Ворисова, Богдан Кравців, Юрій Лавриненко, Вадим Лесич, Сергій Литвиненко, Ганна Михайлова, Михайло Міщенко, Володимир Мішковський, Дмитро Ниченко, Галина Плузник, Улас Самчук, Остап Тарнавський, Олена Чехівська, Дмитро Чижовський, Юрій Шелешовський, Шерех, Микола Шлемкевич.

До головної Управи Комітету увійшли: Юрій Гаморак, Іосиф Гриняк, Дюкія Гуменна, Григорій Костюк, Юрій Лавриненко, Богдан Кравців, Вадим Лесич, Володимир Мійковський, Галина Плузник.

На голову Комітету обрано Григорія Костюка, на секретаря Галину Плузник.

До всіх українців у світі

На громадському національному обов'язку Комітету увічнення пам'яті видатного нашого поета Тодоса Осьмачки лежить:

1. Побудувати пам'ятник на могилі поета й утримувати його в належному порядку.
2. Зібрати й склупити при Архиві УВАН в Америці та відповідно опрацювати всю літературну спадщину Покійного: друковані твори, рукописи, чернетки, листи, записники, особисті речі, спогади про нього і т. п.
3. Взяти на облік весь

Число нефармерських робітників збільшилось до 55 мільйонів

Вашингтон. — Департамент Праці повідомляє, що число нефармерських робітників почало збільшуватися в лютому і в березні воно зросло на 260,000, на більше, як звичайно буває в тому часі, і становило 55,035,000. Це був рекорд для місяця березня, і одночасно рекорд для якого-будь місяця після недавньої рецесії. Найбільше збільшення було в мануфактурній промисловості і в торгівлі. Представник Департаменту Праці з задоволенням від того, що те збільшення відносно всіх родів промислу, і що тепер число безробітних становить тільки 5.6 відсотка всіх робітників сил цієї країни. Але економісти і фінансисти обережно дивляться на те збільшення, що було в лютому і в березні, і чекають на те, чи

УСК у важких та твердих змаганнях, і це треба вважати великим успіхом УСК-у, бо мадяри, хоч і не прийшли аповні до доброї старої форми, вміють грати футбол. УСК з точками 16:10 членяться даліше претендентом на чемпіона "Великої Десятки". Йому остали ще мистецькі гри з такими клубами: Нью-Йорк С. К. і Елизабет на гришці УСК-у, та "Гота", "Гоч" і Елизабет на гришці протинників.

ВІСЛІДНІ ФУТБОЛУ В СТЕПІ КОННЕКТИКАТ

УСТ "Довбуш" Нью-Гейвен виграв 7:0 мистецькі змагання на виїзді з дружиною Ст. Анни у Норвек, в дні 14-го квітня. — Той же неділі УСК Бріджпорт виграв 6:2 мистецькі змагання на виїзді у Міделтаві з італійською дружиною Гарібальді.

книжковий фонд письменників, що розкиданий по різних кінтарях, видавництвах та приватних особах і відповідно ним розпорядитись.

4. Підготувати і видати повне посмертне видання творів поета.

5. Підготувати і видати збірник пам'яті Тодоса Осьмачки.

Щоб виконати цей тяжкий, але почесний обов'язок, Управа Комітету звертається до всіх українців доброї волі, до всіх читачів і прихильників творчості покійного письменника, до всіх близьких і друзів його з таким закликом:

По всіх країнах світу, де живуть українські емігранти, по всіх більших містах і скупченнях українців загалом негайно повторити місцеві Комітети увічнення пам'яті Тодоса Осьмачки та провести вечори присвячені пам'яті поета.

Завданням цих місцевих комітетів є:

1. Розпочати збірку пожертв у "Фонд Т. Осьмачки".
2. Зібрати і спрямувати на адресу Архиву УВАН в Америці все, що стосується до літературної спадщини, біографії та життя письменника.

3. Допомогти знати, досі не знайдені, три збірки поезій Т. Осьмачки а) "Круча", збірка поезій, Київ, 1922 б) "Скитські вогні", поезії, Київ, 1925 в) "Клекіт", збірка поезій, Київ, 1928.

Пожертви (чеки, моні ордер), просимо вписувати на ім'я: УВАН, Фонд Осьмачки Fund of Osmachaki послати на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S.A., Inc., 206 West 100th Street, New York 25, N.Y.

Книжки і всі інші речі та матеріали з літературної спадщини і біографії Покійного посилайте на ту ж адресу з зазначенням: "До Архиву". Управа Комітету

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 20-го КВІТНЯ, 1963 р.:

МІЛВОКІ, Виск. — Місячні збори Т-ва Ів. Франка, Відд. 103, о год. 7-й веч. в церковній залі при Світ 11 вул. і Вест Вашингтон. — Управа.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. — Приймальний збірок від членів 422-го Відд. (189) від год. 4-й до 5-й під ч. 847 Н. Френклін. — О. Штогрін, секр.

НЬО-Йорк, Н. Дж. — Збори Т-ва "Свобода", Відд. 194, о год. 8-й по пол. в залі "Самомошч", 98 2-го Ave. в Нью-Йорку, між 6 і 5 вул. По зборах чайок. — В. Никифоров, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го КВІТНЯ, 1963 р.:

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні збори Т-ва св. Василя Великого, Відд. 364, о год. 2-й в УНДомі при 3161 1ст 93 вул. — В. Владика, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 261, о год. 11:30 в залі церкви св. Петра і Павла. — Т. Шмагала, секр.

БООФАЛО, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва св. Миколая, Відд. 127, о год. 11:30 в церковній залі при Фішмер і Онеда вул. Вкладні збираємо кожної неділі і полагодуємо всі справи. — Управа.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 342, о год. 2-й по пол. у класі ч. 2 при церкви св. Дмитрія. — Управа.

НЬО-АРК, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва св. Ів. Хрестителя, Відд. 76, о год. 11-й ранку в Українській Централі при 180 5-й вул. Вкладні можна теж платити у секретаря, 145 West End Ave, Newark, N.J. — В. Салабун, секр.

БРИДЖПОРТ, Па. — Місячні збори Т-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 383, о год. 1-й по пол. в церковній залі при 494 Форд вул. — О. Хома, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ав. — Квартальні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 206, о год. 1-й по пол. в парохіальній залі при 74 Геррес Евіно. — Е. Тепер, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні збори Т-ва Ів. Франка, Відд. 83, о год. 12:30 у Укр. Горж. Клубі при 847 Норт Френклін вул. — Гавриш, секр.

ДІТРОНТ, Мінн. — Місячні збори Т-ва св. Миколая, Відд. 178, о год. 1-й по пол. в залі УНДомі при вул. Марлін. — Ст. Пад-Крунка, секр.

ГЕНТРЕМ, Мінн. — Квартальні збори Т-ва Згоди, Відд. 20, о год. 1-й по пол. в залі при Нен. Зав. Діва Марії, 1700 McDougall вул. — Управа.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні збори Т-ва св. Василя, Відд. 339, о год. 3-й по пол. в домі Укр. Громади при 3222 Н. Лавренцій вул. — С. Лупацій, секр.

НЬО-ГЕЙВЕН, Конн. — Місячні збори Т-ва Відд. 370, о год. 11:45 перед пол. в шкільній залі при 565 Джордж вул. Касир збирає вкладні від 9-й рано. — В. Гіна, секр.

МОНОНОВІ СІТУ, Ра. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 305, о год. 11:15, зарп. по Службі Вовжі. — М. Генсто, секр.

МОНЕСЕН, Ра. — Місячні збори Т-ва св. Петра і Павла, Відд. 338, о год. 1-й по пол. в клубовій залі при 2-й вул. і 213 Скумекер Евіно. — Н. Куш, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Збірка вкладок у В-ті св. ап. Петра і Павла, Відд. 102, зарп. по співній Службі Вовжі в церковній залі при 2280 W. 7th. — М. Бобечко, секр.

КЕМПБЕЛ, Огайо. — Місячні збори Т-ва Соціл. Відд. 218, в місці і часі, як звичайно. — С. Вурий, секр.

ШІКАГО, Іл. — Місячні збори Т-ва Родження Пресв. Вулиці, Відд. 259, о год. 1-й по пол. в церковній залі при 4952 So. Paulina St. — П. Труєн, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го КВІТНЯ, 1963 р.:

РОЧЕСТЕР, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва св. Пасафата, Відд. 217, о год. 1:30 по пол. в залі Укр. Амер. Клубу, 290 Hudson Ave. — В. Колдаснік, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. — Збори Т-ва "Любов", Відд. 45, о год. 11:30 до 1:00 в Укр. залі при 847 Франклін вул. — М. Сеник, секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. — Квартальні збори Т-ва Українська Січ, Відд. 59, о год. 2-й по пол. в УНДомі, 500 Галет вул. — Управа.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні збори Т-ва Св. Сидніє, Відд. 163, о год. 12-й вполудне в домі Горжани, 847 N. Franklin St. — С. Філік, фін. секр.

НОНКЕРС, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва Подільська Січ, Відд. 8, о год. 2-й по пол. в церковній залі при Chestnut St. Буде обговорення піснюк, плянованого на 7-го липня. — В. Мандзія, секр.

ОКАЗИНО НА ПРОДАЖ

8 кімнатний півмурований дім, з 2 модер. ланзачами і кухні, новим мідним проводом і новою опаленою верандою. Високо в горах, серед смирного і беззорового лісу, між Союзівською і Мінеаполіс, 14 миль від 44 — 2 хвилини від найкращої річки в тієї околиці. Ціна \$8,500. Крім того маю на продаж землю в тієї околиці і при гайнех 44, 55, 209 — ресторани, мотелі, газетні станції та літні резорти від 10-80 родина з власним ставом або річкою з модерним аплантуванням. Також нові бонтала розміром 20 x 20 і зимові доми від \$6,500 — \$14,500.

Stephan OLEKSIW
P. O. Box 348
KERNHONKSON, N.Y.
Tel.: 7692

ВАРИК СТ. — 30,000 sq. ft., \$1.50 per sq. ft. Choice daylight space, suit engring, drifting, distirg, mfg, printing, litho, etc. Firepr, sprinkl, int loady platfom, 3 ft & 3 pass elevs. Fir load 225 lbs sq. ft., asphalt firg, IRT at door, IND 1 blk. WA 4-3566, Mr. Mandakas.

Ік опанувати і перебороти невгоду і прикрість від свербіня

і подражнення шкіри. Винайдено від кремю, який має помогти Вам в прикрх хвилинах свербіня і подражнення шкіри. Намазуйтеся AMIDO. Це є безпильний, вигідний до стосування, який не залишає ніяких слідів, приносить плхгу майже негайно при дотикку шкіри. З успіхом вживають його люди, які цілком тратьять рівновагу в наслідок своїх шпирних клопотів. Можна спробувати без ризику в той спосіб: плить цей вирізок і Ваше полове ім'я з адресою до TRYSAN CO., Dept. 51, Peckskill, N.Y. Зв'язати листом. Вам летувською поштою 3 трубки за які заплатите поштаренні \$6.00 при відборі. Вживайте повну трубку і якщо Ви не є повністю вдоволені вислідом полешті, тоді Ви можете повернути неужиті трубки для повного звороту.

Купуйте в підприємствоз, що оголошують в "Свободі"

Funeral Directors
Theodore WOLININ, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОПІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn &